

R H E N U S,
P O E M A P R Æ M I O

SOLENNI DONATUM,

ET

IN THEATRO OXONIENSI RECITATUM,

A. D. 1797.

ET CARMINA QUADRAGESIMALIA,

A. D. 1796—7.

AUCTORE GUL. HERBERT,

EX ÆDE CHRISTI.

privately printed

R H E N U S

46

ROMAN P 2 / 17

384

SOLENNI DONATUM

IN THEATRO CLASSICIS RECITATUM

A. D. 1797

ET CARMINA QUAE AD HANC

A. D. 1797

AUCTORE GUL. HERBERT

EX ADE CRISTIAN

R H E N U S.

“**D**I patrii indigetes, quorum sub numine præceps
Congeritur rabies ventorum, et turbidus æther;
Queis scopuli, magnoque fremunt plangentia fluctu
Æquora, et arcano impulsu tonitralia parent
Atria coelorum; Romæ cohibete furores! 5
Dì patrii, audaces animos cohibete, nec ultra
Impius hic nostris irrumpat sedibus hostis!”

Hæc Pater undoso se attollens gurgite Rhenus
Clamat, ut immani impositum molimine pontem,
Cæsareasque videt radianti in margine turmas. 10
Lignorum intereà violentâ compede vinctus
Undarum vortex injectâ mole laborat,
Atque represso luctantur litora fluctu :
Fervet opus, junctasque exæquat machina ripas.
Exemplò turbati animi; pavor iraque gentes 15
Extimulant, trepidatque novo Germania marte.
Quin et terrificus Bardarum accendere clangor
Indigenas acies, totâque ardescere ripâ
Agmina. Cærulei ad strepitum coiere Suëvi,
Vangionesque truces, et torto crine Sicambri. 20

Signa canunt ; reboant æris nemora excita pulsu,
 Antraque barbarico sacrorum exercita cantu
 Dant gemitum, sanctæque tremunt in litore silvæ.
 Tum Pater, ingentis præsumens omina famæ,
 Attollit faciem, et fatis dia ora resolvit.

25

“ At tu siste pedem, qui jam felicibus armis
 Fretus, adhuc placidos conturbas milite fines!
 Indigetes metuas lucorum accendere Divos !
 Cæruleos aditus silvarum lugubre numen
 Insidet, et sacræ caliginis horror obumbrat ;
 Pallentesque habitant formæ, quas nocte silenti
 Incola formidat. Sæpe illum ad prælia cantu
 Exacuunt Bardæ, et nemorum bacchata reclamant
 Avia ; quæ circum Teuthates fulminat ingens,
 Turbineque armisono graditur mavortius Hesus,
 Lucorumque Pater Taranis. — Ne tu irrita contrà
 Impius arma feras ! neque enim tibi lecta valebunt
 Agmina. Nonne vides, ut sacris cincta corollis
 Votiva erumpit ferali ardore juvenus ?

30

35

Illis festa dies ; ita pronæ in bella cohortes
 Subjecere necem pedibus, dum fortia munit
 Sanctus corda furor, patriæque amor anxius urget.
 Quippe nec oppressam claudet mors inclyta vitam,
 Nec mœsti in Stygio pallebunt litore manes ;

40

Sed florentem iterum membris induta juventam 45

Olim anima ad solitas remeabit martia sedes,

Atque iterum dulci pro libertate recumbet

Cara inter nemora, et patrii juga conscia cultûs.

“ Quò, furiose, ruis? quid Romæ audacia quærit?

Arvane cincta gelu, et nunquam viduata pruinis 50

Litora, et antiquam populi turbare quietem?

Siste aquilas, Cæsar! neque enim me victor inultus

Pollueris. Magnum Ausoniæ prosternet honores

Exitium, serosque manet vindicta nepotes.

Scilicet et quondam borealia frigora linquens 55

Gens edura virûm apricæ prorumpet in agros

Italiæ.—Incipiunt collecta tumescere latè

Agmina, et audiri sumtis fragor horridus armis.

Audin? barbaricis reboant clamoribus Alpes,

Agmen ut Hesperiae florentes conspicit oras! 60

Horrentes recolens nimbos hiemesque relictas

Aurea miratur latè loca, cærule cœli

Lumina, et ambrosias zephyrorum in vallibus auras;

Atque insueta novo calcans violaria luxu

Carpit purpureâ pendentes vite racemos. 65

At tu, Roma ferox, quæ victum amplecteris orbem,

Jam frustra imperii raptos lugebis honores,

Eversasque patrum sedes; disjectaque Divôm

Templa solo cernes, inhonesto pulvere fœdans
 Turrigerum caput, et famæ monumenta prioris. 70

“ Lætior at scena, et pacis me blanda salutant
 Murmura. Namque ubi secretum sub margine fontem
 Saxa inter placida, et silvarum umbracula servant
 Helvetii montes, olim mihi dura moratur
 Libertas, nemorumque rudi purissima Virtus 75

Hospitio, et longum Pax incorrupta per ævum.
 Non ibi degeneres animi, atque enervia languent
 Corpora : sed patriæ ingenti percussus amore,
 Dum juga miratur nemorosa Alpesque nivales
 Incola, et umbriferos ad Acronia litora saltus, 80
 Hinc discit natale solum, Geniumque locorum,
 Liberaque audaci defendere limina dextrâ;
 Æternoque foveat constrictos frigore montes,
 Indigenamque hiemem, et notis saxa horrida nimbis.

“ Quin me fata vocant, Divômque arcana voluntas 85
 Ad sortis majora ciet ! Jamque inclyta martis
 Orgia tranquillæ rupere silentia pacis.
 Apparent facies heroum, et lucidus ordo
 Exoritur ! Videor venturæ splendida famæ
 Secula conspicerere, atque ævi decora alta futuri ! 90
 Salvete, illustres animæ ! quas martia virtus,
 Quas laudis suadebit amor victricibus armis

Oppida proruere, et dõmitis insistere regnis!
 Vos olim, et vestros circùm visurus honores
 Raucisonos magno devolvam vortice fluctus; 95
 Dum fremitus inter victorum, et fulmina belli,
 Clara triumphales spectabunt litora pompas.

“ Hæc adeò auspicia, hæc quondam volventibus annis
 Fata trahunt. Neque enim, Armipotens, tibi carior Hebrus,
 Aut Thracum nemora, et Libyci vada barbara ponti! 100
 Hic olli sedes; hinc olim horrentia ducet
 Agmina, bellantesque fero clangore ciebit.
 Sed neque qualis erat; qualem tu, maxime Cæsar,
 Vidisti, galeâ insignem et fulgentibus armis:
 At major, vultuque ferox, ipsamque Tonantis 105
 Indutus speciem, clypeumque hastamque relinquet;
 Perculasque metet tonitrâli murmure turmas
 Lugubre flammato jaculatus turbine fulmen.

“ Sed neque me strepitus, aut belli æterna lacessent
 Funera. Jam placido mitescere secula cultu, 110
 Securasque inter latebras nemorumque recessus
 Nutriri Doctrina potens, Gothicisque serenam
 Immissura diem tenebris! Jam grandia viset
 Mœnia Lugduni! nec te, Basilea, silebo,
 Doctrinæ hospitium, et patriis gratissima Musis! 115
 Tum mihi limosâ pingues uliginè campi

Flavescent cerere optatâ ; cultuque subacti
 Purpureis circum nigrescent vitibus agri,
 Unde ingens cecidit quercus, pinusque tumentes
 Undarum ruptura minas. — Quin tutius æquor 120
 Navibus, errantesque reget magnetis in alto
 Subtile indicium, atque axi cognata potestas.

“ Amplior hinc rerum facies, majorque patebit
 Area. — Ubi pelagus cultæ superimminet oræ,
 Abreptumque solum, et quondam sua vindicat arva, 125
 Gens operum patiens longoque assueta periclo
 Molibus oceanum reprimat, pontique frementis
 Subripit imperium, et victas dominatur in undas.
 Illustres animæ, libertatisque capaces !
 Quas neque sævus Iber quatiet, neque deprimet olim 130
 Ira ferox Alvæ, aut Farnesî vivida virtus !
 Illis firma fides, durique tenacia cœpti
 Pectora, et occultas promit labor improbus artes !

“ His freta auspiciis video commercia latè
 Fervere, et effusas ignota per æquora naves 135
 Oceani fines penetrare, ac litora nocte
 Septa procellarum, et dubii formidine ponti.
 Purpureo hinc varias olim mihi dædala tellus
 Divitias gremio effundet ! Mihi cinnâma felix
 Taprobane, mihi Plata sonans, et Amazonis unda 140

Nativas submittet opes; et quæ sola longè
 Indus arat, quæ palmosæ rudis incola vallis
 Gambiam ad auriferum, aut Nigri flaventis arenas.
 Quid referam, quali dives mercator ab orâ
 Per mea regna trahens immani pondere naves 145
 Ibit ovans? venientem extremo in rure coloni
 Excipient, ratibusque gement stridentibus undæ.
 Clarior hinc sinuans cultis vada cærule campis
 Spectabo ingenti vicina palatia fluctû,
 Splendentesque domos regum, et quæ maxima ripis 150
 Cernere erit delubra meis! dum grandia circùm
 Omniparentis opes implebunt ostia terræ!
 “ At quæ dira meos obscurat scena triumphos?
 Finitimis video latè grassantia regnis
 Funera, quâ lymphata gravi Discordia motu 155
 Proruit antiquas vulso fundamine leges!
 Hinc extincta fides, olim quâ sidera adibant
 Puræ animæ heroum! bellorum hinc maximus horror,
 Pollutique lares, et testæ ardentia ferro!
 Eheu! quanta meæ spectabunt prælia ripæ! 160
 Quando erit, ut placidam componant secula pacem,
 Libertasque iterum virides festiva recessus
 Exhilaret, vitreosque lacus! Sat funera mœsti
 Vidimus, et sparsis albentes ossibus oras.

Salve, sancta Dea, et nemorum carissima Virgo, 165

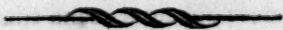
Te petimus, tua pacificis altaria donis,

Candida Libertas! non qualem exercita diris

Gallia, sanguineoque exorat Sequana cultu;

Mollia sed purâ velantem pectora veste,

Et sociam Musarum, et amantem dulcis olivæ!" 170

CARMINA QUADRAGESIMALIA,

A. D. 1796—7.

An locus conveniat locato?

QUA subter tiliarum umbras lentamque cupressum

Roscida gramineo cespite vernat humus,

Rapta venustatis in flore Fidelia dormit

Composita agresti molliter in tumulo.

Sæpe illic teneri eliciens suspiria luctûs

5

Viset dilectum fida puella locum ;

Sæpe aget excubias sero sub vespere pastor,

Et canet ad mœstam dulcia verba lyram ;

Ruricolæque dabunt lacrymas, (dum ad busta ciebit

Solenni memores nenia voce choros)

10

Sertaque diffundent, quotquot florentia Maii

Halitus in primo germina vere foveat.

Ah! neque pallentes lemures sub nocte silenti

Polluto inficiant sacra vireta pede!

Nec casses narcisso intexere turpis arachne

15

Audeat, aut limax serpere per violas!

Sola cicindela egelido sub vespere repens

Castâ rorantem lampade lustret humum!

An effectus requirat agentem sibi proportionatum?

SÆPE æstu autumni in medio, tamen orsa repentè

Purpureum obscurat tristior umbra diem.

Primùm ergo obrepunt tenebræ, dum luce malignâ

Lurida sol dubium vibrat in arva jubar.

Quin gemitus mussant ventorum in vallibus imis, 5

Murmurat et presso lugubris aura sono;

Desertis præsaga silent aviaria ramis,

Et mœsta horrificum possidet umbra nemus.

Longinquo intereà glomerantur fulmine nubes,

Niſtantique procul lumine flamma tremit. 10

Jamque adeò nemora haud dubiis trepidare susurris,

Et strepere in densis plurima gutta rubis.

Tum fragor erumpit; jam jamque per ardua cœli

Invehitur magno turbine tristic hiems.

Nec mora, torrentes undæ funduntur, et ignis 15

Obstantem indomito fulgure findit aquam.

Respice ad hæc, quemcunque angit mens conscia culpæ!

Ultorem hinc moneat fulmen adesse Deum?

An detur mutatio?

UT thalamum Aspasia Evadnes, pactosque hymenæos,

Et, sibi quæ fuerant debita, festa videt,

Spreta fides animo sedet, et perjurus Amintor,

Dum vetus in læso pectore regnat amor.

It tristi interea obtutu, lacrymæque silenti 5

Humectat teneros languida nymphea sinus.

Silvæ illi, solæque placent in vallibus umbræ,

Quæque sub obscuris labitur unda jugis.

Namque ibi floriferâ recubans mœstissima ripâ

Flumineæ salicis pallida sarta legit ; 10

Et gemitu ingenti cassos meditata dolores,

“Talis,” ait, “tumulo convenit umbra meo!”

Scilicet æqualem repetat si fortè coronam,

Lentus adhuc niveo pallet in ore dolor:

Dumque leves aliæ celebrant de more choreas, 15

Festivæque sonat vox sociata lyrâ,

Illa sinu ex imo graviter suspiria ducens

Narrat deserti tristia fata tori;

Aut aliquam in primâ languentem ætate puellam,

Quam perimit tacito vulnere durus amor. 20

Hei mihi! qualis erat, quæ surdum implorat amantem,

Olim inter Rhodios prima puella choros!

An eadem causa producat eundem effectum?

ÆSTATE in mediâ, ut vergit sol pronus in undas,

Frigidior clausam surripit umbra diem.

Primùm igitur coeli metuens sub vesperis ortu

Caltha tibi flavas condit operta comas :

Quin herbâ in mediâ, aut udo se tramite sistens,

5

Bufo squalenti jam pede signat humum :

Explicat arguto scarabæus terga volatu,

Et rauca in solâ noctua turre gemit.

Suavior at corylos inter fagosque vetustas

Luscinia tremulâ voce querela sonat.

10

Intereâ ad seram redolet fragrantior auram

Sparsa comas gelido rore periclymenus ;

Lubrica quam circum fleçtit vestigia limax,

Ludit et ambiguâ plurima musca fugâ.

Jamque inter tenebras dubiæ discurrere flammæ,

15

Quas parit immundo feta vapore palus ;

Quâque cicindela humenti de cespite pendet

Circùm pallenti gramina luce tremunt.

Scilicet et perhibent Oberontem in tempore tali

Lustrare aëriis pura vireta choris.

20

P O E M A T I A

NUMISMATIBUS ANNUIS DIGNATA,

E T

IN CURIA CANTABRIGIENSI RECITATA.

A. D. 1796—7.

AUCTORE GUL. FRERE,

TRIN. COLL. ET UNIV. SCHOL.

P O B M A T I A

NUMERATIBUS ANNOIS REVERA

IN CLRIA CANTECHENI REVERA

ABCTONE CUI TRER

IN COMITIIS MAXIMIS,

A. D. 1797.

ITALIA VASTATA.

Λιττον Ευρώπᾳ γένε· Γαλλίας ἐν

Φρικτὸν ἐμπέφυκε πέλῳ ἀνέροις

Καλλικάρποις, αἴλινον αἵματος Φέ-

ρον ταραχᾶς τέ

Τοι τέρας, βαθυκτέαν' ἀνέρων ἄ-

5

νασσα· βυσσόθεν γὰρ ὑπαὶ θυέλλας

Τοι σαλεύοντι σίβαραι παλαιᾶν

Βαθμίδες ἀρχᾶν.

Πάντα δὲ σφάλλοισα κλονεῖ δυσόργη

Παμμιγῆς δάμης χάσις.—Οὐποτ' ἔδεν

10

Γίγνεται Θεῷ ἀέκητι, πόντος

"Οσσα λοχεύει,

"Οσσα γαῖα θαύματα· καὶ τάχ' ἂν σε

Ἀξία τίσις θεόθεν κιχάνει.

"Αλλ ὁμῶς, λύρα, κορυφὰς ἀγκαλεί-

15

των πτολιέθρων

C

Προσπελασθείσας κονίᾳ, ἄγαν περ
Μνάσσαι ὀχθεῦσα· πολυτρόφον τε
Ἰτάλων λάβρα πολέμῃ χαράδρᾳ

Κλυσδομέναν γὰν

20

Ἄδύ τι θρηνήσαι. Ἐξ ὅτ', Ἀλπῶν
Ῥψικρήμων τᾶλε πέραν θορύων,
Ὀλβίῳν πρῶτος Λιγύρων ἐραννάς

Ἐς πλάκας, ἀνδρῶν

Βριθὺ κακχεῦσεν νέφος ὀβρίμα μάλ'

25

Ἀγέμων θρασὺς νεότατος ἀκμᾷ·

Κραιπνὸν ὥς Νότῃ πτέρον, ἢ κελαιναῖς

Σκῆπτος ὁμίχλας.

Πολλὰ μὰν ἄελπτα πιτνεῖ βροτοῖς· τὸ δ'

Ἀσφαλὲς δονεῖται. Ἐτωσίοισιν

30

Μαχαναῖς, πυκνὸν πάρος Αὐσρίας κα-

σμιφὲς ἔρεισμα,

Ἀντερείδοντ' ἀνδροφόνῳ κλύδωνι

Ἐντροφοὶ μάχαισιν ἀγοί· παλαιὸν

Αὐσρίας χαλᾷ μένος, ὑψίκομπος δ'

35

Ὀκλασεν ἀλκά.

Ἀρχὸς ἀγνῶν, Ἡρίδανε, ῥέεθρων,

Ἀγλαοῖς δίναισι πῆδον λιπαινῶν

Εὐρὺ, κικλήσκω σε, ἄναξ, δαφονῆ

Μάρτυρα λύμας.

40

Πὰρ τεαῖς παγαῖσι φλέγεν τὸ χάρμας
 Οὔλιον πῦρ, εἴτα τεαῖς παρ' ὄχθαις,
 Εὐθαλεῖς δαπτοῖσα γύας, ἐπέχρα

Θῆρις ἄελλα.

Καὶ σὺ κολπωδῇ παρὰ Μαντύας ὃ
 Σεμνὸν εἰλίσσεις πῶταμον, μεγαυχῆς
 Ἐκγόνε Μάρωνος ἑκατι, τίς γό-

45

ος τοι ἔνερθε

Βενθέων κλάγξεν δονακοτρόφων, ὅτ'
 Ἄστυ βέβρυχεν φίλον ἄμπι Γάλλων
 Ζαφλεγῆς κεραυνός; Ἀλωσέως σε

50

Δύσθροον ἄμαρ,

Μαντύα, κάββαλλε χρόνῳ, δαμείσαν τ'
 Ἀσθeneῖ λιμῶ ἄμα. Πολλάκ' αἰδῶς
 Ἄνδρα νικατὰν φράνας ἐν μέσῳ ἔ-

55

πληξε θριάμβῳ,

Μαλθακοῖ δ' ὕβριν σέβας. Ἡ Μάρωνος
 Τὰν πάλαι γενέθλιον ἄζετ' εὐνὰν
 Ἀρχὸς αὐθαδέης πολέμῳ ταπεινᾷς

60

Φείσατο κώμας,

Γαῖαν ὃς πόρθησεν ὅλαν, ἔραννές
 Ἰτάλων κάπυς· ὅθι περ γαλάνας
 Εὐδίε θάλλει πανετὲς γέλασμα,

Ἀννέφελός τε

Αἰθρία· παντᾶ βαθύφυλλος ὕψι 65

Δασκίοις ὄρχοις μορέα χλοαίνει·

Ἐν δὲ σῆρῶν εἰροπόνος γενέθλα,

Μυρίον ἔθνος,

Τέρπεθ' ἰσοῖς αὐτοφύτοισιν· ἐν δ' ἄρ'

Ἀμπέλε ἀμφιπλεκῆς ἔρνος, ὄζων 70

Ἐκκρεμές καλλιπλοκάμων ἀγάλλε-

ται σεφάνωμα.

Ἴταλοι τρυφῶντες ἐν ἀβρότατι,

Μασικαῖς χλιδαῖσι Φράνας χυβέντες

Πυρπνόω τ' ἐρωμανία, κατ' ἀκτὰν 75

Μήκεθ' ἐκήλαν

Δεῖελον γήσασθε χόρον, σάλοιο

Ἦκα καχλάσδοντος, ἅμ' αἰδυφώνε

Αἰόλω λύρας βρόμῳ· ἄρπασεν γάρ,

Ἄρπασεν ἥρως 80

Σεμνὰ τέχνας μνάματ', ἀγαλμα γαίας·

Βαρβάρας ἀγνὸν μανίας ἀφέλκει

Λεῖψανον Γάλλων σράτος· ὅσα μαρμά-

ρῳ ἔτι λευκῷ

Σάματ' ἐμψύχοις χάρισιν βρύοντι, 85

Ἀμβρότων τ' εἴ πε καλάμων πόναμα

Ἐξοχον φλέγει, παθέων νόων τε

Ζώγραφος εἰκόν.

Ἵμμι δὲ πρωτόσπορος, ἀντ' ἀμοιβᾶς,

Ἄπτεται πυρσὸς γαστέως, ἀνάρχῃ

90

Ὅψ' ἐρημώσων φλογὶ δυσάλαιναν

Πατρίδα λύσας.

Ἐγρεται Ἐλευθερίας ἐριννὺς

Τᾶς καλᾶς εἶδος κενόν' ὠμόθυμος

Ἵμμι δαίμων αὐτονόμῃ τροφεύει

95

Κῦμα ταραγμῶ.

IN COMITIIS MAXIMIS,

A. D. 1796.

Χρὴ σιγαῖν, ἢ κρείσσονα σιγῆς λέγειν.

Ἴρος ἐὼν ἄγλωσσος ἐνὶ τριόδοισι κάθηται,
Πτωχεύων, σπάνιον λισσόμενος βίοντον,
Γηραλέος, πολιοκρόταφος· καὶ χεῖρε πετάζει
Δακρύοις. Λεπτὸν πῶς ποτ', ἄφωνος ἐὼν,
Δῶρον ἀπαιτεῖται; Μάλα δὲ πιθανώτερα κείνω,
Εἰ σόμα σιγαῖται, χεῖρ, τρίχες, ὄμμα λαλεῖ.

5

Χρὴ σιγαῖν, ἢ κρείσσονα σιγῆς λέγειν.

OMNI pulcrior enites puellâ,
Omni pulcrior, Aula, blandiorque :
Laxas voce simul levi labella,
(Totum quæ redolent labella Pæstum)
Longè diffugio, improbam perosus
Linguae multiloquæ procacitatem.

5

Formosa Ah! precor obsera labella!

Sit ridentibus immorari ocellis!

Sinus ambrosios comamque lentam

Ah! sit fas mihi deperire, et almæ

10

Rubores teneros genæ!—Venustum

Nollem, Pygmalion novus, jubere

Solvi vivifico calore marmor.

IN COMITIIS MAXIMIS,

A. D. 1797.

INSANIENS SAPIENTIA.

Λειμῶσ' ἀνθοκόμοις σκιρτῶσ' ἀταλάφρονες ἀμνοὶ

Ἵστατ', ἐφιστάμενον δ' ἐκ ἀλέγεσι φόνον.

Χείματος ἔκρυερὴν Φρίσσων καὶ ἀμείλιχον ὥρην,

Ὅρνις εἰαρινοῖς εὐδιᾷ ἐν πετάλοις.

Νήπιος ἀνθρώπε φύσις, ἢ μάλα νήπιος· ἥπερ

5

Λυγρὰ προδειμαίνει τῇλε βίε πάθεα.

Τέρπεσθ' ἡλικία, θνητοί· μανία γὰρ ἅπαντα

Κήδεα, σωφροσύνη πᾶσα παραφροσύνη.

INSANIENS SAPIENTIA.

QUÆ disciplina seculo arridet, rogas?

Quosnam philosophi nomine augusto beat

Magistra turba?—Siquis (O brutum caput!)

Mundi satorem fabrefacti spiritum

Aut esse denegat, aut lacessit cominus,

5

Ridetque leni tela cohibentem manu;

Verenda siquis imperi fundamina,

Penetrare libertatis, annorum gravi

Structum labore, consecratum sanguine,

Mutare quærit somniis theoriæ,

10

Rerum ruinâ, et civicis furoribus;

Siquis, (ut inepta mille verbo denique

Complectar uno) siquis insanit, sapit.

